

Hur går klimatarbetet i Karlskrona?

Vad har våra politiker gjort sen Parisavtalet kom till för 9 år sedan, och hur ser deras plan ut för att klara de uppsatta målen? Läs vår sammanfattning kring våra politiska partiers tankar kring Parisavtalet och CO2-utsläppen i Karlskrona kommun.

Historik

2020

Först 5 år efter att Sverige lovade följa Parisavtalet så beslutar Karlskrona kommunfullmäktige att följa den koldioxidbudget som Parisavtalet innebär för kommunen. Nedbrytningen till kommunnivå är gjord av vetenskaplig expertis.

Karlskrona kommuns beslut om koldioxidbudget

Parisavtalet

2015

Parisavtalet. Världens länder (nästan alla) lovar att tillsammans se till att hålla den globala uppvärmningen till absolut max 2, helst ej mer än 1,5 grader över förindustriell nivå. Detta för att undvika de allra värsta konsekvenserna av klimatförändringarna.

2020

Karlskrona kommunfullmäktige beslutar att följa den koldioxidbudget som Parisavtalet innebär för kommunen. Nedbrytningen till kommunnivå är gjord av vetenskaplig expertis.

2022

NaturSkyddsFöreningen, NSF, Karlskrona går ut med en enkät till alla partier som ställer upp i kommunalvalet. L och SD väljer att inte svara. Från övriga partier får frågor kring koldioxidbudgeten positiva svar. Bl. a. säger alla svarande klart JA till att arbetet med att få ner utsläppen ska årligen följas upp och om det behövs ska arbetet justeras för att vi verkligen ska klara den angivna budgeten.

2023

NSF Karlskrona gör uppföljande intervjuer med samtliga partier (även L och SD). Hur omställningen de facto ska gå till och om politiken verkligen menar allvar med att Karlskrona ska göra sin del av Parisavtalet tycks oklart. Utsläppstrenden ligger långt ifrån vad som skulle behövas men det saknas ett realistiskt HUR den trenden radikalt ska ändras. Det gäller både organisation och konkreta åtgärder.

Metod vid intervjuerna

Vi pratade med varje partis representant i ca en timme. Grundfrågorna var desamma till alla och hade gått ut i förväg. Men beroende på svar och följdfrågor stannade vi olika länge vid olika frågor och för olika partier. Så svaren ska läsas med förståelse för att de visar inriktning och exempel men inte är heltäckande. Samtliga intervjuade har sett och godkänt de svar vi publicerar här.

Sammanfattning

Samtliga partier utom SD säger sig stå bakom Parisavtalet. Det råder också full tilltro till IPCC som sammanställare och tolkare av tillgänglig klimatvetenskap, undantag för M och SD som gör vissa reservationer. Undantaget SD är ändå grunden gemensam, den globala temperaturhöjningen, orsakad av mänskligheten, är ytterst riskabel och ska begränsas.

Alla svarande säger att individer, företag, organisationer och politik på olika nivåer, alla har ansvar. Som stöd för att hitta nivån har Parisavtalet brutits ner på olika sätt, bl. a. kommunvis, och kommunfullmäktige tog beslut 2020 att Karlskrona ska följa sin koldioxidbudget. Att den nivån är Karlskronas ansvar står fortfarande alla partier utom SD fast vid.

Så här långt är det positivt, att ambitionerna finns. Men det saknas handling. Alla ger förslag på olika åtgärder de vill se. Men vi har inte sett några beräkningar på vad åtgärderna realistiskt sett ger för resultat. Värt notera att det snart fyra år efter antagen koldioxidbudget inte finns någon realistisk plan för hur den ska uppnås. Samt hur pass liten plats den stora utsläpparen, dvs fordonstrafiken här och nu, ges i åtgärderna. Omställningen till elbilar lyfts av många men att befintliga fossilbilar rullar betydligt längre än vad vår budget tål, har endast enstaka av de intervjuade medgett vara problematiskt. De flesta utgår från att politikernas del är att göra "lätt att göra rätt".

Vi har efterlyst organisation – struktur, dvs plan – åtgärder – uppföljning – reviderad plan osv. Här pekar många ut Hållbarhetsutskottet som viktig del. Här finns alla partier representerade och ordförande är Börje Dovstad L. Tyvärr offentliggörs inte detta arbete, agendor och protokoll är inte offentliga. Ingen kommunikatör eller annan som har uppgiften att föra ut deras arbete för kännedom finns. Själva arbetet med plan – uppföljning hänvisas till miljöstrategerna dvs. tjänstemän hos kommunen. Att de gör hållbarhetsplan är ok, men ytterst oklart om strategerna fått uppdrag att göra den med mål koldioxidutsläppsminskningar som motsvarar budgeten.

Obesvarade frågor

- CO2budgeten och parallella verkligheter?
- Menar politikerna allvar med CO2budgeten?

Stor diskrepans mellan vad politikerna säger sig stå bakom i utsläppsminskningar och vad de facto de är beredda att vidta för åtgärder. Vi måste komma ihåg att det var mer än 4 år sedan kommunfullmäktige beslutade om koldioxidbudget. Detta gäller föregående styret och nuvarande. Det finns en hel del förslag/politiska önskemål men generellt ses det inte som problem om det tar tid eller om förslagen verkligen ger tillräcklig effekt. MP är det enda parti som överhuvudtaget visade intresse för beräkningar. Hur väl förankrat är det bland politiker och tjänstemän att miljöstrategernas handlingsplan ska nå så kraftiga och snabba resultat som budgeten säger? Såvitt märks har majoriteten av politiker ingen reell ambition att nå dessa mål. Vad hindrar dem att prata klarspråk om detta i stället för att köra parallella verkligheter?

Det riktigt intressanta, vilka åtgärder som faktiskt ger tillräcklig effekt och som politikerna också är beredda att ställa sig bakom, har vi inte fått svar på.

Var finns ledarskapet för omställningen?

"Vi lever i en demokrati" "Inga pekpinar" är återkommande argument mot mer kraftfulla politiska åtgärder och även mot att tala klarspråk i denna fråga. Duckar politikerna för att de inte tror att medborgarna vill höra? Med något undantag är det ingen av de intervjuade som vill prata högt om och argumentera offentligt för de utsläppsminskningar som de ställt sig bakom. Eller offentligt prata om att även individer har ansvar i sina val. Refererar till Klimatpolitiska rådet: " Om regeringen inte upplever att det finns tillräckligt med social acceptans för vissa åtgärder anser vi att de bör bygga en sådan, inte skjuta på åtgärderna". Karlskronapolitiker i de större partierna har såvitt vi kan se ingen ambition att bygga acceptans.

Tre frågor om politikernas roll i klimatkrisen

- Var finns ledarskapet i omställningen?
- Vad är egentligen de politiska ledarnas uppgift i klimatkrisen?
- Finns det något utrymme för att se CO2 utsläpp som ett miljögift som det är acceptabelt att begränsa via politiska ev. legala metoder utan att se det som hot mot demokratin?

Förslag framåt till den politiska ledningen

- Ge miljöstrategerna tydligt uppdrag med ansvar och mål som matchar budget. Kräv systematik och tät återkoppling.
- Gå med i "Klimatkommunerna" för stöd och underlätta för alla parter, här finns många goda exempel.
- Gör Hållbarhetsutskottet och dess arbete offentligt. Kommunera utåt. Var stolt och prata om att vi minsann ska göra vår del...Våga stå för det!
- Skapa lättbegriplig och lättillgänglig information på kommunens hemsida om hur vi ligger till, vad behövs mer och hur kan vi hjälpas åt.
- Involvera våra företag.
- Bli en ledande klimatkommun så att Karlskrona blir en attraktivare kommun att bo i!

Slutsatser

Viljan kanske finns men handlingskraften saknas. För drygt fyra år sedan beslutades om koldioxidbudgeten där Karlskronas koldioxidutsläpp ska halveras vart fjärde år från 2020. Målet är att inte generera några nettoutsläpp av växthusgaser, vilket innebär att utsläpp och upptag av koldioxid ska vara i balans. Vi kan nu, fyra år senare, inte se att så har skett och än värre så kan vi inte heller se från något parti en tydlig plan för hur detta ska genomföras och hur vi kan följa hur arbetet fortskrider. Vi kan inte heller se att miljöstrategerna eller någon annan har fått ett tydligt uppdrag att genomföra koldioxidbudgeten.